

Tekst 1

İşte İstanbul'un toplu taşımayla katettiği yol

Size bir matematik problemi: İstanbul'da, Beylikdüzü ile Taksim arasındaki 35 kilometrelik yolda bir kişi otobüs, metrobüs ve metroyla, diğeri özel otomobille yolculuk ediyor. Hangi yolcu daha hızlı gider, ne kadar öder? İşte problemin ayrıntılı yanıtı.

Avcılar-Zincirlikuyu metrobüs hattının İstanbul trafiğine ve toplu taşımaya yaptığı katkıyı test etmek için Beylikdüzü'nden Taksim'e, otobüs, metrobüs ve metroyu kullanarak gittik ve hedefimize 79 dakikada ulaştık. Özel otomobil ise aynı mesafeyi 100 dakikada katedebildi. Üç araç değiştirerek yaptığımız yolculuğun maliyeti ise 2.6 TL... Metrobüs hattının etkisini ölçmek için yola çıkıyoruz. İstanbul'un hızla büyüyen ilçelerinden Beylikdüzü'nden

Taksim'e otobüs, metrobüs ve metro hattını kullanarak gideceğim. Ulaştırma Servisi'nden arkadaşımız Fedai Özder de, benimle aynı anda yola çıkarak ve aynı güzergâhı kullanarak Taksim'e ulaşacak. Beylikdüzü İETT Otobüs Durağı'ndan Avcılar'a gitmek üzere saat 17.28'de hareket ettiğimde, Fedai de otomobiliyle yola çıktı. Tek şart, trafik canavarlığı yapmadan, trafik kurallarına uygun seyretmesi.

İşte yolculuk

Okulların açılışı nedeniyle ilk üç gün toplu taşıma araçları bedava olduğundan 1.3 TL'lik Akbil'i kullanmadım. 9 kilometre uzakta bulunan Avcılar metrobüs durağına 17.48'de ulaştım. Metrobüse binmem ve hareket etmem 17.52'yi buldu. İki dakikada bir sefer olduğu için durakta fazla beklemedim. Metrobüs bedava

olmasaydı aktarma yaptığım için bilet bedeli olarak 65 kuruş ödeyecektim. İETT'nin geçici olarak kullanıma aldığı bu otobüsler oldukça konforlu. Süspansiyonları bir otomobili aratmayacak kadar yumuşak. Klima iyi soğutuyor. Koltuk araları da oldukça geniş. Seyir alışık olmadığımız bir hızda. Şoförler 50 ile 70 kilometre hızla gittikleri için duraklar peşi sıra geçiliyor. Güzergâh belli olduğundan şoförü meşgul eden sorular da yok, "durak atladın" tartışmaları da... İETT şoförleri metrobüsü çok sevdiklerini söylüyor. Normalde binbir güçlük ve eziyetle kat edilen Avcılar-Topkapı arasını 19 dakikada alıyorum. Konuştuğumuz yolcular da memnun. Topkapı'dan sonra sistemin hızlı devreye girişi nedeniyle Mecidiyeköy'e kadar olan durakların henüz bitmemesi dikkat çekiyor.

'21 dakika fark attım'

Yolculuğum 18.32'de Mecidiyeköy durağında son buldu. Saatime baktım, Avcılar-Mecidiyeköy yolculuğum 40 dakika sürmüştü. Mecidiyeköy durağından metro istasyonuna yürüdüm. Bu yürüyüş de 10 dakikamı aldı. Mecidiyeköy'den metroya bindim, saatim 18.42'yi gösterdiğinde de hareket ettim. Saat 18.47'de Taksim Meydanı'ndaydım. Yolculuğum 79 dakika sürdü. Üç toplu taşıma aracı değiştirdim ve bunlara ödemem gereken toplam para 2 TL 60

kuruştı. Ulaştırma'dan arkadaşım Fedai'yi aradım, Harbiye trafiğinde boğuştuğunu söyledi. Taksim'e ulaştığında da saat 19.08'i gösteriyordu. Kendisine 21 dakika fark atmıştım. Sabah ve akşam, trafiğinin yoğun olduğu saatlerde ise bu fark daha da artacak.

Özel otomobille maliyetli

Beylikdüzü'nden Taksim otomobille 35 kilometre. Fedai'nin aracı dizel bir araç. Yaklaşık 7-8 TL'lik yakıt tükettiğini söyledi. Fedai, benzinli bir aracın da bu mesafede 10-15 TL'lik yakıt kullanacağını hesap etti. Dönüş için tüketilecek yakıt ve Taksim'de otoparka verilecek parayla birlikte bu yolculuğun gidiş dönüş maliyeti benzinli araçlar için yaklaşık 30 TL civarında oluyor. Saç baş yolduran trafikte çekilen çile de cabası...

2 saat içinde 5 aktarmaya kadar 65 kuruş

Büyükşehir Belediyesi, kendisine bağlı tüm toplu taşıma araçlarında tek fiyat uyguluyor. Otobüs, metrobüs, tramvay, vapur fark etmiyor, hangisine binerseniz binin ilk seferde 1 TL 30 kuruş veriyorsunuz. Sonraki 2 saat içinde 5 farklı araç aktarımına kadar 65 kuruş bilet ücreti ödüyorsunuz. Öğrenciler ise 85 kuruşla başlıyor, 42 kuruşla aktarmaya devam ediyor. Aylık Akbil 105, öğrenci Akbil ise 55 TL.

Tekst 2

Karagöz için UNESCO yol haritası çizildi

Türk gölge oyunu klasiklerinden olan Karagöz'ün, UNESCO'nun kültürel miras listesine alınması için bir süre önce başlatılan çalışma kapsamında 5 yıl süresince yapılması gerekenlerle ilgili yol haritası çizilerek Kültür Bakanlığı'na sunuldu.

Uluslararası Kukla ve Gölge Oyunu Birliği (UNIMA) Türkiye üyesi, Türkiye'deki sayılı Karagöz ve kukla ustalarından Mahmut Hazım Kısakürek yaptığı açıklamada, Karagöz kültürünün unutulmaya yüz tuttuğunu, buna sahip çıkanların ise iki elin parmaklarını geçmediğini vurguladı.

Kısakürek, Karagöz'ün yaşatılması ve Türkiye'ye özgü kültür olduğunun belirlenmesi için UNIMA Türkiye Milli Merkezi ile Kültür Bakanlığı işbirliğinde Karagöz oyununun UNESCO tarafından kültürel miras listesine alınması için çaba gösterildiğini belirtti.

Kısakürek, temmuz ayında "Karagöz Çalıştayı" gerçekleştirdiklerini, çalıştaya İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, TRT Genel Müdürlüğü, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Folklor Araştırmacıları Vakfı'ndan temsilcilerin yanı sıra öğretim üyeleri ve Karagöz sanatçılarının katıldığını anımsattı.

Türkiye'nin gelecek yıl UNESCO'nun kültürel mirasın listesine sunacağı Karagöz için eylem planı hazırladıklarını ifade eden Kısakürek, şöyle konuştu:

"Burada çizilen yol haritasında birkaç önemli unsura değindik. UNESCO'nun listesinde Karagöz'ün de yer alması ve Türkiye adına tescillenmesi için yerine getirmemiz gereken unsurlar var. UNESCO, başvuru yapılan konu gerçekten o ülkenin kültürel mirası mı, o ülkede bu mirasa sahip çıkılan çalışmalar yapılıyor mu, diye 5 yıl boyunca gözlem yapıyor. Bu süreç sonunda listede yer alabiliyorsunuz. Bu nedenle yapılması gerekenleri bir liste olarak Kültür Bakanlığına sunduk."

Karagöz logosu hazırlanarak, Karagöz ve ünlü Karagöz ustalarının adlarının sokaklara verilmesinin öngörüldüğünü anlatan Kısakürek, "Karagöz konulu televizyon programları

ve yayınlar yapılması için teşvik edilecek, üniversitelerin sahne sanatları bölümlerinde ve ilgili diğer alanlarda Karagöz öğretilecek. Bunun yanı sıra Karagöz araştırma merkezi veya enstitüsünün kurulması, Karagöz tasvir kataloglarının hazırlanması gerekecek." dedi.

Kısakürek, Osmanlı döneminde buradan Yunanistan'a giden Rum asıllı hayalilerin bu ülkeye Karagöz sanatını getirdiğini, bugün komşu ülkede Karagöz gösterilerine büyük ilgi gösterildiğini anlattı.

Yunanistan'da hayali ve yarı gerçeklerin gördükleri talep doğrultusunda ekonomik açıdan da rahat bir hayat sürdürdüğünü dile getiren Kısakürek, şöyle devam etti:

"Ramazan'ın vazgeçilmez öğelerinden olan Karagöz'e sahip çıkmalıyız. Bunu iyi başaran Yunanistan'da Karagöz gösterilerinde biletler 400 euroya satılırken biz de 5 YL'ye seyirci bulamıyoruz. Yunanistan'da yaklaşık 40 Karagöz ustasının her biri yılda 250 oyun sergiliyor. Biz de 50 oyun sergileyebilirsek, mutlu oluyoruz."

Kısakürek, tasvir farklılıkları olarak Yunanistan'daki Karagöz'ün bir elinin uzun olduğunu, hırsız bir tipi canlandığını, Türkiye'de ise dürüst, doğrucu, halktan biri olduğunu vurguladı.

Kısakürek, Karagöz'ün Ramazan'da yanlış tanıtım uygulamalarının bu kültüre yarardan çok zarar getirdiğini söyledi. Karagöz'ün mağazalarda, alışveriş merkezlerinde animasyon malzemesi olarak kullanıldığını ifade eden Kısakürek, "Karagöz, palyaço malzemelerinin benzerlerini kullanarak tanıtılacak bir kültür değil. Maalesef Karagöz günümüzde animasyon malzemesi olarak mağaza önlerinde birtakım soytarıların para kazancı oldu. Çocuklar, Karagöz'ü palyaço gibi görüyor. Bu tip bir tanıtımla Karagöz yaşatılmaz, öldürülür. Karagöz kültürünü gerçek anlamda tadabilmek için hayal perdesinde izlettirilmesi, izlenmesi gerekir. Ayrıca, birçok ürünün tanıtımında Karagöz adı altında yanlış tasvirlerle tanıtımlar yapılıyor." diye konuştu.

Tekst 3

Yeni sözcükleri kolayca öğrenmenin yolu

Alan Pritt

Okuldayken İspanyolca ve Fransızca öğrenmek zorunluymuştu; ama ben bir türlü beceremezdim. En başarısız olduğum dersler yabancı dillerdi. Üç yılın sonunda İspanyolca sınavına girip 100 üzerinden yalnızca 2,5 aldığımı hatırlarım. Bütün o üç yıl boyunca aslında hiçbir şey öğrenmemiştim. Ve sorun, elimden geleni yapmamak değildi. Ev ödevime saatlerce çalışır; ama hiçbir yere varamazdım. Beş ya da daha az yeni sözcük öğrenmek için, bir saat tekrarlamaya alıştırmaları yapardım. 10 ilerliyordum ve bu kadar uzun sürede öğrendiğim şeyleri de çabucak unutuyordum.

Aradan on yıl geçti ve çok şey değişti. Sözcük öğrenmeye yönelik bir strateji, son zamanlarda ilerleme kaydetmeme gerçekten yardımcı oldu. Artık, sözcük başına bir dakikadan az zaman harcıyorum ve gittikçe hızlanıyorum.

Sözcükleri ezberlemek özellikle zordur; çünkü son derece soyuttur ve sözcük ile 11 arasında çok az bağlantı vardır. Bağlantı gerçekte yoktur; sadece bizim kafamızda yaratılmıştır. Bu da onu ezberlemeyi zorlaştırır. Ama biraz yaratıcı hayalgücü ve net bir 12 ile, bu işi daha kolay hale getirebiliriz.

Sözlükteki tanım kullanılarak sözcüğün gerçekten iyice anlaşılamayacağını bilmek önemlidir. Sözlükler yararlıdır; ama sözcükler, farklı durum ve bağlamlarda kullanılmak suretiyle gelişir. Öyleyse, yeni bir sözcüğü gerçekten anlamadan önce, onu 13 bağlamlarda kullanmanız gerekecektir.

Ama bu kısım, siz sözcükleri daha çok kullanmaya başladıkça, doğal olarak 14. Bu durumda temel kaygımız, orijinal bellek tohumunu ekmektir.

Bunun için iki şey yapmalıyız. İlk önce, sözcüğü gayet iyi anladığımızdan emin olmalıyız. İkincisi, halihazırda bildiğimiz birşey ile arasında bir bağ kurmalıyız.

Sözcüğü Anlamak

Yeni bir sözcüğün üstünden geçip onu gerçek anlamda anlamamak kolaydır. Bir sözcüğü daha sonra tanıyacak kadar bilmek yeterli değildir; kulağa nasıl geldiğini ve nasıl hecelendiğini gerçekten bilmemiz gerekir.

Bu iki şekilde yapılır: işitsel ve 15 olarak.

İşitsel kısım için:

- Sözcüğü okuyun.
- Gözünüzü sayfadan ayırın ve sözcüğü yüksek sesle söyleyin.
- Doğru söyleyip söylemediğinizi kontrol edin.

Görsel kısım için:

- Nasıl hecelendiğine bakın.
- Gözlerinizi kapayın.
- Her harfi gözünüzde canlandırın.
- Yüksek sesle harf harf söyleyin.
- Yeniden harf harf söyleyin; ama bu kez tersten yapın. (Bu, sözcüğü yalnızca fonetik olarak değil, görsel olarak da öğrendiğinizi doğrular.)
- Gözlerinizi açın ve sözcüğün harflerini doğru söyleyip söylemediğinizi kontrol edin.

Bunu yapabilirseniz, sözcüğü gayet iyi öğrenirsiniz.

Belleğe Havale Etmek

Artık, sözcüğü bildiğinize göre, bir sonraki işiniz, sözcüğü halihazırda bildiğiniz birşeyle 16. Bunu yapmak için, sözcüğü hayalgücümüz dahilinde bulunan ve kolayca hatırlanan bir imgeye dönüştürmemiz gerekir.

Bunu en iyi, bir örnekle açıklayabiliriz. Diyelim, İngilizce “shell” (“kabuk” anlamına gelen bir isim) sözcüğünü öğrenmeye çalışıyorsunuz.

İmgeler düşünün

Yeni sözcüğün görsel anlamda size neyi hatırlattığını düşünün. Aklınıza gelen ilk şeyi seçmeye çalışın; çünkü sözcükle yeniden karşılaştığınızda, muhtemelen aynı biçimde düşüneceksiniz.

“Shell” sözcüğünü ilk gördüğümde benim aklıma gelen ilk şey “kel” oluyor. Yazım ve ses olarak birbirlerini andırıyorlar. Böylece, ilk bağlantı kurulmuş oluyor.

Şimdi sözcüğü çevirisine bağlamak gerekiyor: kabuk. Bunu yapmak için, “kel” ile “kabuk” arasında benzerlik olduğunu, kel bir kafanın beynin çevresindeki kabuğu 17 hayalimde canlandırıyorum.

Bunu gözünüzde yeterince canlandırırırsanız, daha kolay hatırlarsınız.

Kavram basit olsa da ustalaşmak zaman alabilir. Diğer sözcükleri bir imgeye dönüştürmek daha zor olacaktır. Ama bu, her sözcükle yapılabilir. Ne kadar çok pratik yaparsanız, o kadar gelişirsiniz ve her şey o kadar kolaylaşır.

Tekst 4

Mizahın dünyaca ünlü ustası

BARIŞ YILDIRIM

İncelikli zekasıyla gülmece türünün öncülerinden kabul edilen Türk halk bilgesi Nasreddin Hoca, 800 yaşında. Hoca, gerek halk arasında dünden bugüne anlatılagelen fıkralarla gerekse de fıkralarından türetilmiş “Parayı veren düdüğü çalar”, “Dostlar alışverişte görsün”, “Yorgan gitti kavga bitti” gibi deyişlerle gündelik yaşamımızda var olmaya devam ediyor.

Yaşadığı 13. yüzyılda insanlara iyimserlik ve yaşama sevgisi aşıl原因an, bireysel ve toplumsal sorunları irdeleyen Nasreddin Hoca'nın isminin altında kanlı canlı bir 'halk bilgesi' yer alıyor.

800. doğum yıldönümünü nedeniyle Nasreddin Hoca'nın yaşamına, fıkralarının ardındaki halk kültürü ve fikriyatına doğru bir yolculuğa çıkalım; Hoca'yı farklı görüşler ekseninde inceleyelim istedik...

ESPİRİLİ VE CİN FİKİRLİ

1208 ile 1284 yılları arasında yaşadığına inanılan Nasreddin Hoca, Eskişehir'e bağlı Sivrihisar'ın Hortu yöresinde doğar. Ancak Türkiye'nin en önemli halk bilimi araştırmacılarından Pertev Naili Boratav'a göre Hoca'nın Sivrihisarlı olduğuna dair elimizde hiçbir kesin delil yoktur. Bu rivayetin nihai kökeni, kendisi de bir Sivrihisarlı olan, 15. yüzyılın siyasi figürlerinden Hızır Bey'dir.

Hoca gerçekten Sivrihisarlı mı yoksa muzip karakteri nedeniyle ona Sivrihisar kökeni mi atfedilmiş? Kesin olan şu ki, oldukça eski tarihlerden itibaren, Sivrihisarlıları ve Hoca soyundan geldiği iddia edilen kişileri esprili, cin fikirli insanlar olarak betimleyen bir gelenek söz konusudur.

1237'de Akşehir'e yerleşen Nasreddin Hoca, devrin bu önemli kültür merkezinde, medresede ders verir, kadılık yapar. 1284'te Akşehir'de ölen Nasreddin Hoca'nın türbesi Akşehir ilçesi surlarının doğusunda yer alır. Bugün de pek çok kişi tarafından ziyaret edilen, yanları açık ama kapısında kocaman bir kilit bulunan türbe, Hoca'nın mizah duygusunun altını bir kez daha çizer.

SADE, GÜNDELİK BİR DİL

Hocanın hayatını incelemeye devam ettiğimizde, Anadolu halkının sözcülüğünü yapmış bir bilgeyle karşılaşırız. Geleneksel kültürümüzde bu haliyle kabul gören Hoca, bahsi geçen sözcülüğü yaparken, temel olarak güldürü öğelerinden yararlanır; halkın övgü ve yergi becerisinin en ustalık hali, onda kendini gösterir.

Nasreddin Hoca yererken de överken de tek tip bir kalıba girmez. Gerekteğinde bilgindir gerektiğinde bilgisiz; kimi zaman utangaçtır kimi zaman atak; bazen korkak bazen de

cesur... Fıkralarında sevgi ve övgü kadar yergi ve alay da önemli bir yer tutar. Gülmece de bu çelişkilerden beslenir aslında.

Nasreddin Hoca'nın halk bilgeliğinin alamet-i farikası, toplumdaki sorunları, halkın anlayacağı şekilde, manidar üslubuyla kısa ve öz olarak dile getirmesidir. Hoca, bireyi ve toplumu her yönüyle çok iyi tanımıştır: İnsanların aile ve komşuluktan, ticarete kadar bütün ilişkilerine kapsayıcı bir eleştirel bakış yöneltmiştir. Ağdalı değil sade, gündelik bir dil kullandığı içindir ki, halk onun dilinde kendi sesini duyar.

Hoca'ya mal edilen hikayeler uzun yıllar boyunca Anadolu'da ağızdan ağza, büyükten küçüğe aktarılır.

Hoca'nın kendisine mal edilen hikayeler kadar, kendisine uygun görülen 'hayat hikayeleri' de farklılık gösterir.

1941'de yayımladığı bir yazıda, İsmail Hami Danişmend, Hoca'nın, 13. yy.'da yaşamış, Kastamonu emiri, Çobanoğulları'ndan Hacı Nâsırüddin Mahmud adlı kişi olduğunu iddia eder; ki bu kişi bir dönem Konya sultanlarına maliye nazırlığı yapmıştır.

Pertev Naili Boratav'a göre Danişmend, Hoca'yı bir bilge, soylu bir devlet adamı olarak görmek ister; Hoca'yı eşekli bir meczup gibi yansıtanların sonraki dönem yazarları olduğunu iddia eder. Fakat isim benzerliği dışında hiçbir kanıt ortaya sürmez.

Modern dönemin araştırmacılarının, idealize ettikleri Türk ve Müslüman kültürüne dair akıllarındaki imgeyi geçmişteki Hoca'ya yansıttıkları görüşünü savunan Boratav, bu durumun sık sık Hoca fıkralarını törpüleme, edepli kılma, hatta sansürleme çabasını beraberinde getirdiğini vurgular.

Yine Boratav'a göre Hoca'nın fıkralarında, dinin temel kurallarına meydan okuyan, toplumsal töreleri alaya alan öğelerin yanı sıra doğaüstü unsurlar da zamanla törpülenmiştir.

İlhan Başgöz "Erken dönem Hoca hikayelerinin çoğu kaba sabaydı; ancak daha sonra, hikayelerin eğitimi kişiler arasında dolaşıma girmesiyle birlikte bu unsurlar giderek ortadan kalktı" diyerek, bu süreci hem özetler hem de olumlar.

ADETA ROBIN HOOD

13. yy.'ın Anadolu'su, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorlukları arasındaki uzun ve çalkantılı bir geçiş dönemine denk gelir. Hoca fıkralarının böyle bir dönemden köklenmesi tesadüf olamaz; çünkü bu kaotik dönemde Anadolu halkı, yerleşik bir düzenin yokluğunda, yoğun işgaller ve başına buyruk, kendinden menkul iktidarlar altında inim inim inlemiştir. Pek çok meşhur fıkrasında Hoca - sıklıkla Timur'da cisimleşen - iktidar sahiplerine kafa tutar; adeta bir Robin Hood figürü olur.

Bu yönüyle Hoca, dönem insanının başına buyruk, hesap vermez iktidarlara yönelik şikayetlerini dile getirdiği bir platform; yazılı basın olmadığı bir dönemin eleştirel kamusalıdır...

YAŞIYOR, SAVAŞIYOR

Türkiye'de de, Hoca'nın hem muhalif hem de felsefi yönü yazarları etkilemeye devam ediyor. Bunun en yeni örneği Sennur Sezer'in editörlüğünde Evrensel Basım Yayın'dan çıkan "Benim Nasrettin Hocam" kitabı.

Toplumsal adaletsizlikler bitmedikçe, bunun ötesinde insanın, yaşamı ve ölümü, gündelik bilgilerin ötesine geçerek anlama kaygısı sürdükçe Nasreddin Hoca hikayeleri hep var olacak.

Tekst 5

ONUR KİRLENMESİ

Adnan BİNYAZAR

Türkiye'de en çok kirlenen sözcüklerden biri "onur" ise öbürü de "gurur"dur. Sahneleri, miting alanlarını gurur şamatacılarının doldurmasından da belli bu. Bu sözcüklerin kirlenmesi, kuşkusuz, gurur duyulmaması gerekenlerle gurur duyulmasından ileri geliyor. Onlar da öylesine çoklar ki, ekranlarda pişmiş kelle gibi sıyrılmaları, artık görende tiksinti yaratıyor.

Önüne geleni yüceltme telaşındaki gurur simsarlarının durumu da onlardan farklı değil.

Gurur, kendini beğenme, büyüklenme, övünme duygusudur. Onur ise, insanın kendine duyduğu özgüvenden doğan saygıdır.

Öyle de olsa, anlam saptırmalarına en çok bu iki kavram uğratılmıştır. Biriyle gurur duymak ya da onurlanmak insanın iç saygısıyla ilgili olmasına karşın, bu zenginlikler dışa vurulup işportaya dökülerek değer yitimine uğratılıyor.

Shakespeare, "*Kibir ve gurur bütün saltanatları devirir,*" diyor. Ondan bir yüzyıl sonra yaşadığı sanılan Teslim Abdal da aşağı yukarı aynı şeyi söylüyor: "*Gel ha gönül havalanma / Engin ol gönül engin ol.*" deyişine şu dizeleri de ekliyor: "*Söyledikçe engin söyle, Engin söyle, büyüklüktür*"...

İnsanda hoşgörü-sağduyu-ahlak-erdem bütünlüğü, kişiliğin sağlam basan dört ayağıdır. İnsanı insan kılan bu kaynaşma, "söz"ün de ölçüsüdür. Ağızın sıklılığını, yalamalılığını bu ölçü belirler. Teslim Abdal'ın sıradan gibi görünen deyişinde geçen "engin", "havalanma" vb. sözcükler, bu dört kavramın en yalın anlatımıdır.

Bu bağlamda, Shakespeare'in "*Öyle şatafatlı elbise giyip böbürlenme*" dizesiyle söylemek istediği ne ise "*Engin ol gönül engin ol*" da odur!

Sözü engin olanın gönlü de engindir. Kişilik ise, sözün özünde gizlidir. Onur ya da gurur, öbür özellikler gibi, kişiliğin dışa yansımalarıdır.

Gazetelere de düşen şu olay, ağızdan kirli çıkan sözün, her türlü erdemi nasıl silip süpürdüğünün örneği...

Araya sporcu bir kadın girince, mevki sahibi bir kişi, yirmi dokuz yıllık karısına boşanma davası açıyor. Dava açılan kadının, kocasını elinden alan sevgiliye, güllü bülbüllü mesajlar göndermediği şundan belli ki, gazete haberinde onun sözleri yer almıyor.

“Kovulan, istenmeyen, kadın yerine konulmayan, yalvardığın halde reddedilen kim teyzeciğim. Şimdi sana gel dese, ne yapacağını şaşırırsın ama artık çok geç. O beni istemediği an hayatından çıkacak kadar onurlu ve gururluyum.”

Hem sporcu, hem onurlu, hem gururlu, hem kadın...

Ağzın temizliğine bak!..

Bu nasıl, erdem-hoşgörü-sağduyu-ahlak bütünlüğü içinde yer alır da, insanı onurlu kılar?...

Özel yaşamında onursuzluğun batağına saplanan bir kişiye, meydanlarda “Türkiye seninle gurur duyuyor!” diye bağırın şamatacı takımına yuh olsun!

Tekst 6

ZİYARET SEBEBİYLE VİZE MÜRACAATLARI

Aile ve arkadaş ziyaretleri sebebiyle vize müracaatları için aşağıdaki belgeler gerekmektedir.

- 1 Talep edilen vizenin bitiminden itibaren 3 ay daha geçerliliği olan uluslararası bir pasaport ve pasaportun 1., 2. ve son sayfasının fotokopisi, Türk uyruklu olmayanların geçerli bir oturma izni;
- 2 Başvuru sahibi tarafından eksiksiz olarak doldurulmuş ve kendi imzaları olan başvuru formu;
- 3 Arka fonu açık renkli olan ve son 6 ayda çekilmiş, en son görünüşünüzü yansıtan 2 adet orijinal vesikalık resim. Yüzünüzü önden yansıtmalı, başınız açık olmalı ve gözlerinizin tümü gözükmeli (başörtüsü kullanan kişilerde yüzü gölgelendirmeyecek, alın, yanak ve çene kısmı açık tüm yüz hatları belli olacak şekilde resim çektirmelidirler);
- 4 Seyahat ve Sağlık Sigortası'nın aslı ve fotokopisi. Tüm Schengen ülkeleri için geçerli olan en az 30.000 euro değerinde bir tutarda tıbbi tedavi ve ülkeye geri nakil masraflarının teminat altına alındığı ve vize için tüm süreyi kapsayan sigorta;
- 5 Gidiş-dönüş uçuş rezervasyonu (çok girişli vize müracaatı olması halinde ilk uçuş için gidiş dönüş bilet rezervasyonu); arabayla seyahat edilecekse, araç ruhsatı, ehliyet ve araç sigortası aslı ve fotokopisi;
- 6 Varlıklarınızın getirileri, kira getirileri, evlerin tapuları, banka hesap cüzdanları, kredi kartları ve benzeri mali durumu gösteren son dönemlere ait evraklar. Eşi çalışıyorsa ona ait şirket evrakları, SSK, maaş bordosu v.s.;
- 7 Davet eden kişiden:
 - o Tarihi 6 aydan eskiye gitmeyen belediyeden onaylı, orijinal garantörlük beyanı;
 - o Davet eden kişinin son üç aylık maaş bordosunun fotokopisi;
 - o Davet eden kişinin Hollanda pasaportunun fotokopisi ya da oturma izninin fotokopisi;
 - o Davet eden kişinin evlilik cüzdanı fotokopisi;
- 8 Vukuatlı aile Nüfus Kayıt Örneği'nin aslı ve fotokopisi. Vukuatlı nüfus kayıt örneği üç aydan eski olmamalıdır. Vukuatlı nüfus kayıt örneğinin başvuranın bilgileri haricinde tüm aile kayıtlarını içermesi gerekir (örneğin, anne, baba, kardeşler ve eşleri). Davetiyeyi gönderen kişi çekirdek aileye ait ise, onun da bilgileri vukuatlı aile Nüfus Kayıt Örneği'nin içerisinde yer almalıdır. Aynı zamanda oturma belgesinin veya Hollanda pasaportunun fotokopisi ibraz edilmelidir (bu kişi davet etmese de veya garantör olmasa da bu gereklidir);
- 9 Başvuru sahibinin çalışmakta olduğunu gösteren şirketin orijinal antetli kağıdında belirtilecek izin beyanının yanı sıra:
 - o Şirketin yetkili kişilerinin imza sirküleri (orijinal&fotokopi);
 - o Şirketin noter tasdikli vergi levhası ve fotokopisi;
 - o Şirketin Ticari Sicil Gazete kaydı (orijinal&fotokopi);
 - o Personelin aynı zamanda SSK- işe giriş belgesi ve son ayın maaş bordroları (orijinal&fotokopi);
 - o 3 aydan eski olmayan şirketin bağlı olduğu Ticaret veya Sanayi Odası faaliyet belgesi;

- 10 Memurlar ve kamu personeli için: resmi onaylı izin belgesi + Emekli Sandığı işe giriş bildirgesi, işyeri kimliği aslı ve fotokopisi;
- 11 Avukatlar için: bağlı buldukları barolar odası kaydı aslı ve fotokopisi;
- 12 Doktorlar için: bağlı buldukları tabibler odası kaydı aslı ve fotokopisi;
- 13 Öğrenciler için: aynı zamanda orijinal öğrenci belgesi, okuldan izin belgesi ve ebeveynden veya evin geçimini sağlayan şahsın gelir belgelerini ibraz etmelidir;
- 14 Emekliler: banka hesap cüzdanı ve emekli olduğu kurumdan maaş aldığına dair belge ibraz etmelidir;
- 15 Çiftçiler: ziraat odasına kayıt belgesi, icar senedi veya tarla sahipleri ise tapu ve Bağkur sigortasını ibraz etmelidir;
- 16 Reşit olmayan çocuklar için: Ebeveynden biri beraber seyahat etmiyorsa, geride kalan anne veya baba tarafından, nüfus cüzdan fotokopisiyle, noter onaylı orijinal bir muvafakatnamenin gösterilmesi gerekir. Bu, ebeveyn evli ise geçerlidir; aksi takdirde çocuğun vasiliğiyle ilgili mahkeme kararının ibraz edilmesi gerekmektedir. Okula giden çocukların aynı zamanda orijinal öğrenci belgesinin ve olası izin belgesinin teslim edilmesi gerekmektedir. Ebeveynin pasaportunda kayıtlı bulunan çocuklar için ayrı bir vize başvuru formu doldurulması ve aynı zamanda 2 pasaport fotoğrafının ibraz edilmesi gerekmektedir;
- 17 İşletme sahipleri için: Bağkur Sigorta;
- 18 Basın mensupları için: Basın kartının aslı ve fotokopisi;
- 19 Öğretmenler için: izin belgesi + kimlik kartı;
- 20 Eğer var ise eski pasaportunuz + fotokopileri.

Tekst 7

İşte Türkiye'nin peynir haritası

Türkiye, dört bir köşesinde evlerde, modern tesislerde üretilen onlarca peynir türü ile adeta bir "peynir cenneti"... Her biri farklı lezzetler barındıran, değişik yöntemlerle hazırlanan, adına festivaller düzenlenen peynir, Türk mutfağında da önemli besin kaynakları arasında yer alıyor. İşte Türkiye'nin peynir haritası...

KAYSERİ'NİN ÇÖMLEK PEYNİRİ

Çömlek peyniri, taze koyun veya inek peynirinin süzülüp daha sonra çömleklere basılmasıyla üretiliyor. Kalıplar halindeki taze peynir, önce bez torbalara konulup üzerine taş parçalarıyla baskı yapılarak içerisindeki peynir suyunun dışarı akması sağlanıyor. Suyunu kaybeden taze peynir, daha sonra elde ufalanıp bir bez üzerine serilerek tuzlanıyor. Ufalanmış peynirin içerisine bir miktar çörek otu katılıyor. Tuzlanıp bir gün bekletilen peynir çömleklere basılıyor. Üzerleri donmuş yağ ile kaplanan çömlekler daha sonra kayadan oyma mağaralarda veya evlerin zemin katında hazırlanan nemli kumlara gömülerek olgunlaşmaya bırakılıyor. Yaklaşık 3 ay sonra peynir tüketilmeye hazır hale geliyor.

ERZİNCAN TULUM PEYNİRİ

Erzincan'da birkaç yıl öncesine kadar evlerde, son yıllarda ise modern tesislerde üretilen tulum peyniri, ülkede en çok tüketilen peynir türleri arasında. Koyun sütünün ısıtılıp mayalandıktan sonra oluşan pıhtısı, bez torbada sudan ayrışması için 3 gün bekletiliyor. Daha sonra pıhtı parçalanarak yüzde 3 oranında tuz ile karıştırılıp 18 saat havayla temasa bırakılıyor. Peynirde istenen aromanın oluşması için bu işlem birkaç kez tekrarlanıyor ve hava almayacak şekilde bir tulum ya da bidonda 4 ay gün bekletilerek tüketime hazır hale getiriliyor.

KARIN KAYMAĞI PEYNİRİ

Kars'ta yapılan bir önemli peynir türü Sarıkamış ilçesinde ev koşullarında üretilen 'karın kaymağı' peyniri. 24-34 derecede mayalanan inek sütü, pıhtı haline gelmesinin ardından bez torbalarda baskıya alınarak suyu süzölmeye bırakılıyor. Yaklaşık 18 saat süren bu işlemin ardından açılan torba içerisine yüzde 3 oranında tuz ilave edilerek pıhtı ufalanıyor ve belli bir oranda krema veya tereyağı katılıp yoğruluyor. Daha sonra temizlenmiş ve kurutulmuş hayvan iškembesi içerisine konuluyor. Ağız sıkıca kapatılarak ve düz bir yerde bırakılarak 120 kilogramlık baskı uygulanıyor. Baskı işlemi 3 gün devam ediyor ve sonra iplere asılarak serin odalarda 3 ay gibi bir süre olgunlaşmaya bırakılıyor.

EZİNE BEYAZ PEYNİRİ

Türkiye'nin en lezzetli beyaz peynirleri arasında yer alan, adı Çanakkale ile özdeşleşen 'Ezine peyniri'nin en önemli özelliği, üretimde kullanılan sütün belirli bir bölgeden sağlanması. Ezine peynirine 2006 yılında Türk Patent Enstitüsünce, coğrafi (bölgesel) işaret tescil belgesi verildi. Ezine peynirinin yapımında, Kaz Dağları'nın kuzey ve batı kesimlerindeki Ezine, Bayramiç ve Ayvacık ilçelerinin doğal bitki örtüsü ve su kaynaklarıyla

beslenen koyun, keçi ve ineklerden elde edilen sütler kullanılıyor. Mevsime göre yüzde 40 oranında keçi sütü, yüzde 45-55 oranında koyun sütü ve yüzde 15 oranında inek sütü karıştırılarak hazırlanıyor.

İZMİR'İN YÖRESEL PEYNİRLERİ

Farklı kültürlerinin bir araya geldiği İzmir ve ilçelerinde, bu medeniyetler buluşması kendisini yöresel peynir çeşitlerinde de gösteriyor. En fazla tanınan İzmir tulumu, halen İzmir'in yanında Ödemiş, Menemen, Tire ve diğer ilçelerdeki mandıralarda yapılıyor. Süt pastörize edildikten sonra mayalama sıcaklığına kadar soğutuluyor. Daha sonra "pıhtı kırımı" yapılıyor ve baskı tenekelerinde bekletiliyor. İzmir tulum peynirinde kullanılan salamura ise peynir altı suyundan elde ediliyor. Kesilen ve süzülen telemenin konulduğu teneke ya da deri, salamura ilave edilerek hava almayacak şekilde kapatılıyor. Tulum peyniri için kullanılan deriyse 1,5 yıl öncesinden hazır hale getiriliyor. Özel keçi derisi tuzlanarak 3-4 ay tuzlama süresi sonrası 8 ay kadar bekletiliyor. Hazırlanan teleme, tulumun içine çaprazlama yerleştirilerek boş kalan bölümler lor ile kapatılarak tulumun ağzı kendir ipiyle bağlanıyor. Tulum peyniri, tadını kazanması için 18-20 ay kadar soğuk havada bekletiliyor.

EGE'NİN ORTAK MİRASI: KOPANİSTİ PEYNİRİ

İzmir'in Karaburun Yarımadası'nı çevreleyen ilçe ve beldelerinde yapılan kopanisti peyniri de özgün yapım şekli, tadı ve tüketim şekliyle ilginç özellikler barındırıyor. Karaburun başta olmak üzere Çeşme, Dikili ve Foça'da sadece evlerde üretilen kopanisti peyniri, keçi sütü veya keçi-koyun sütü karışımının yaklaşık bir ay her gün yoğrulmasıyla yapılıyor. Yapımı süresince oda sıcaklığında bırakılan lordaki acımsı tat, kimi bölgelerde bu peynirin "acı peynir" olarak adlandırılmasına neden oluyor. Kendine has kokusu ve tadı bulunan peynir, bölgede kahvaltının yanında içki mezesi ve börek içi olarak da değerlendiriliyor.

EDİRNE'NİN BEYAZ PEYNİRİ

Türk Patent Enstitüsü (TPE) tarafından tescil edilen Edirne peyniri, Anadolu'nun her yanından rağbet gören bir lezzet olarak öne çıkıyor. Edirne'nin değişik türdeki otlarıyla doğal beslenen inek, keçi ve koyunların sütünden lezzetini alan Edirne peynirinin imalat aşamasındaki lezzetine lezzet katan diğer unsurlar da tuz ve maya. Edirne beyaz peynirinin, yapımında kullanılacak sütün en çok 30 dakika içinde mayalanıp peynir haline getirilmesi, olgunlaştırma sürecini tamamlayan peynirin, havayla ilk temasından itibaren (teneke açıldıktan sonra) 3 ay içinde tüketilmesi gerekiyor. Edirne ve Trakya'ya özgü peynir, tam yağlı ve doğal olması özelliği ile tanınıyor.

CEVİZLİ KAŞAR PEYNİRİ

Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde, tamamen doğal kaynaklarla beslenen inek ve mandaların sütünden, cevizli kaşar peyniri üretiliyor. Kapalı bir havzada doğal ortamda beslenen inek ve mandaların sütünden elde edilen peynir, standart kaşar peynirlerden farklı olarak bir kilogramı için 9 kilogram yerine 15 kilogram süt kullanılarak yapılıyor. Endüstriyel kaşar peynirlerin 10 saat kuruduktan sonra satışa sunulmasına karşın yöreye özgü cevizli kaşar peyniri, tadının daha iyi olması için 2 gün süreyle kurutuluyor.

Tekst 8

“Annemi ve Nazım’ı İstanbul’a getirdim, bahtiyarım!”

"Nazım ve Vera, Moskova'dan İstanbul'a" sergisi Yapı Kredi Kültür Merkezi'nde açıldı. Sergi açılışı için gelen, Nazım'ın son eşi Vera Tulyakova'nın kızı tiyatro bilimci Prof. Anna Stepanova: "Tüm kalbimle söylüyorum; annemi ve Nazım'ı birlikte buraya getirmiş olmanın bahtiyarlığını yaşıyorum. İki birden İstanbul'dalar; hem de ilk tanıştıkları günlerdeki genç halleriyle..."

FİLİZ AYGÜNDÜZ

- 1 “Nazım ve Vera, Moskova'dan İstanbul'a” sergisine adınızı atar atmaz ayıpsız, aşikare, yağmur misali ağlamak işten değil. Bugüne dek, kitapları ve fotoğrafları üzerinden ilişki kurduğunuz Nazım'ın yarım asrı devirmiş ceketlerine, kravatlarına, pijamasına, şapkalarına, daktilosuna bakarken... Yerde açık duran, Nazım'ın yolculuklarında kullandığı o koca valize hayret ederken... Sanki birazdan içeri girecek Nazım.
Bütün o eşyaları, anlaşılabilir hüznleriyle birlikte, Moskova'daki Nazım ile Vera'nın oturduğu evden getiren Vera'nın kızı Anna Stepanova, annesiyle Nazım amcasının büyük aşklarını anlattı.
- 2 *Nazım Hikmet'le tanıştığınız günü hatırlıyor musunuz?*
Masanın önünde uzun boylu, iri yarı, çok güzel bir adam duruyordu. Bana doğru eğilip elimi öptü. Küçük bir Sovyet kızı için şoktu, ne olduğunu anlayamadım. O şaşkınlığımı, Nazım'dan gelen güzel kokuyu, bir de kahverengi lekeleri olan yanağının yumuşaklığını hatırlıyorum.
- 3 *Baba gibi değilse de bir tür baba yarısı gibi hissettiniz mi Nazım'ı?*
Nazım Hikmet benim için Nazım amcaydı; hayatıma öyle girdi. Hep de öyle kaldı.
- 4 *Onun ünlü bir şair olduğunu ne zaman fark ettiniz?*
Ölümünden üç-dört yıl önceydi ben Nazım'la tanıştığımda. Sekiz yaşlarında olmalıyım. Ama daha onunla tanışmadan, çok önemli bir insan olduğunu biliyordum. Çünkü anneannem anlatmıştı.
- 5 *Nasıl bir atmosferi vardı o evin?*
Bu atmosferi ikiye ayırmak lazım. İlk bölüm Nazım'ın yaşadığı dönemdeki evin atmosferi. Çok canlı, neşeli, bol konuşmalı... Ama Nazım Hikmet'in Sovyetler Birliği'ndeki konumunu da iyi anlamak lazım. Sovyet yönetimiyle aykırı düşüğü durumlar da oldu; bunun beraberinde getirdiği, üzüntüler, sıkıntılar, hayal kırıklıkları hep o evin duvarları arasında yaşandı. Ama genelde mutlu bir evdi ve o mutluluğun kaynağı da Nazım ile Vera'nın birbirlerine duyduğu aşkı.

- 6 *Nazım öldükten sonra evin atmosferinde ne gibi değişiklikler meydana geldi?*
Evin havası tamamen değişti çünkü annemin psikolojisi değişti. Nazım'ın ölümünden sonraki ilk bir yıl hiç uyumadı. Geceler boyu oturup Nazım ile kağıt üzerinde sohbet ediyordu. Önümüzdeki ay, Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkacak "Bahtiyar Ol Nazım" kitabı da o kağıt üzerindeki sohbetlerden oluştu.
- 7 *Bu kitap, "Bahtiyar Ol Nazım". Biraz anlatır mısınız?*
Annemin, Nazım'ın ölümünden sonra ona yazdıklarından oluşuyor. Bunların küçük bir bölümü 1988'de Milliyet'te özetler halinde yayımlandı. Sonra da Cem Yayınevi'nden Ataol Behramoğlu'nun çevirisiyle "Nazım'la Son Söyleşimiz" adında kitap olarak çıktı. Annemin ölümünden iki yıl önce bütün o notları bilgisayara geçirdim. Sonra hastalandı ve bana "Bu kitabı sen yapacaksın." dedi. İki sene kadar çalıştım bu kitap üzerinde. Kitap hep annemin Nazım ile konuşmaları şeklinde geçiyor.
- 8 *Şu anda nerede yaşıyorsunuz?*
Nazım ile Vera'nın oturduğu evde yaşıyorum. Kaderim beni hep o eve geri gönderiyor. Evliliklerim sırasında, farklı evlerde yaşadım. Boşandıktan sonra kendi evime yerleştim. Ama annem ölmeden iki yıl önce, hastalandığında yanına taşındım. Yani son dokuz yıldır aralıksız o evde yaşıyorum.
- 9 *O evi müze yapmak gibi bir düşünceniz olmadı mı hiç?*
Şu an bir şey söylemek istemiyorum. Bu, üstünde çok ciddi düşünülmesi gereken bir konu.
- 10 *Sergidekiler, Nazım'a ait eşyaların küçük bir bölümü. Türkiye'de bir Nazım Hikmet Müzesi kurulması şartıyla sözgelimi, tamamını Nazım'ın kendi ülkesine göndermeyi düşünür müsünüz?*
Henüz olmayan böyle bir öneriye verebileceğim bir cevap yok şimdilik. Annemin konumunu da anlamanızı rica ediyorum. Nazım'ın ölümünden sonra ondan kalan her şeye gözü gibi bakıp onları korumaya çalışırken çok yalnızdı, yanında kimse yoktu. Ne Moskova'daki Türk büyükelçiliği ne de Türkiye'deki resmi makamlardan herhangi birileri anneme destek verdi.
- 11 *Kültür Bakanı Ertuğrul Günay, Nazım'ın mezarının Türkiye'ye gelmesi konusunda sizin görüşünüzü alacağını söyledi. Cevabınız ne olacak?*
Aslında şu durumda konuşulması gereken şey Nazım Hikmet'in mezarının Türkiye'ye gelip gelmemesi değil. Bugün eğer Nazım Hikmet'i konuşacaksak, onun sanatıyla, bilinmeyen yönleriyle ülkesine gelmesini sağlamak üzerinden bir konuşma yapmalıyız. Bugün Nazım Hikmet Moskova'da çok önemli bir mezarlıkta Vera ile birlikte gömülü. Artık Nazım'ın mezarlığı, Gogol'ün, Çehov'un mezarlarının olduğu yerde bizim kültürlerimiz arasında köprü kuran bir anıt olarak duruyor. Konuya bu çerçeveden de bakmak lazım.
- 12 *Nazım ile Vera'yı bu sergiyle İstanbul'a getirmiş gibi hissediyor musunuz?*
Tüm kalbimle söylüyorum; annemle Nazım'ı birlikte buraya getirmiş olmanın bahtiyarlığını yaşıyorum. İkisi birden İstanbul'dalar hem de ilk tanıştıkları günlerdeki genç halleriyle.

Tekst 9

İzmir'deki köprüler 'beton kanseri' oldu

Turan GÜLTEKİN/İZMİR, (DHA)

Deprem açısından Türkiye'nin birinci dereceden riskli bölgeleri arasında bulunan İzmir'in ana ulaşım yolları üzerinde 1980 ile 1995 yılları arasında yapılan köprü ve viyadüklerde 'Beton kanseri' denilen çatlaklar oluştu. Devlet Karayolları'na ait olan viyadük ve köprüler onarılırken, İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne devredilen Hilal 1 ve 2, Halkapınar ve DGM Köprüleri'nde ise şu ana kadar bir onarım yapılmadı. Gözle görülebilen çatlak ve hasar, halk arasında korkuya neden oldu.

'Beton Kanseri' denilen Alkali Silika Reaksiyonu'nun (ASR) ilk kez 1995 yılında köprülerde görülmesinin ardından Karayolları Genel Müdürlüğü Japon uzmanlara inceleme yaptırdı. İnceleme sonucunda bu köprülerde kullanılan betondaki Gediz Nehri'nden alınan doğal kumların, çatlaklara neden olduğu belirlendi. İncelemenin ardından Bayraklı Turan Köprüsü 2002, Zafer Payzın Köprüsü ise 2003 yılında onarımdan geçirildi.

Karayolları 2. Bölge Müdürü Erol Altun, köprülerin betonda böyle sorun ortaya çıkabileceğinin bilinmediği yıllarda yapıldığını, sorunlarla karşılaşıncaya da önleminin alındığını belirtti. Altun şunları söyledi:

"Betondaki bu hastalığın betonda kullanılan kumdan kaynaklandığı anlaşılınca, köprü ve viyadüklerde doğal kum kullanılması yasaklandı. Karayolları Genel Müdürlüğü bir genelge yayınlayarak inşaatlarda kırma kum kullanılmasını istedi. O günden beri kırma kum kullanıyoruz. Eski köprüler ise sürekli olarak denetleniyor. Denetimler sonucu gerekli onarımlar projelendiriliyor. Bu hastalığın görüldüğü Bayraklı Turan ve Zafer Payzın Köprüleri bu tür onarımdan geçirildi. Ancak İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne devredilen köprülerde durum nedir onu bilmiyoruz."

Karayolları'nca yapılıp Büyükşehir Belediyesi'ne devredilen Hilal 1-2, Halkapınar, DGM Köprüleri'nde ise şu ana kadar bir onarım yapılmadı. Köprülerin ayakları, kirişleri ve kolonlardaki çatlaklar görenleri korkuturken, İzmir Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Daire Başkanlığı yetkilileri köprü ve viyadüklerde kısa vadede bir sorun bulunmadığını belirtti. Karayolları 2'nci Bölge Müdürlüğü'nün uyarıları doğrultusunda köprü ve viyadüklerde inceleme başlatıldığını kaydeden yetkililer, yıl sonuna kadar tamamlanacak inceleme sonucunda üniversiteden destek alınarak bir onarım projesi hazırlanacağını açıkladı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Yapı Malzemeleri Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Baradan, "Alkali Silika Reaksiyonu'nun (ASR) ilk kez 1995 yılında Karayolları 2'nci Bölge Müdürlüğü mühendisleri tarafından Naldöken, Hilal 1-2, Buca,

Turgutlu köprülerinde görüldüğünü ve ilk çalışmaların Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından yapıldığını söyledi. Prof. Dr. Baradan şöyle dedi: "Derelerden alınan doğal kumun kullanıldığı çimentoyla imal edilen betonlarda fazla miktarda bulunan alkalioksidin, hava ve nem sayesinde aktif silis ile birleşmesi sonucu ortaya çıkıyor. Yüzeyde çatlaklar şeklinde başlayan bu reaksiyon, müdahale edilmezse içerilere doğru ilerliyor, betonun geçirimliliğini arttırıp, dayanıklılığı arttıran malzemelerde korozyon meydana getirerek, dış etkilerden daha fazla etkilenmesine neden oluyor. Böylece yapının ömrü kısalıyor. Binaların dış yüzeyleri çeşitli

kaplama malzemeleri ile kaplı olduğu ve havayla temas etmediği için bu reaksiyon görülmeyebiliyor ya da daha az olabiliyor. Ancak kaplanmayan köprüler ve viyadüklerde başlayıp gelişebiliyor."

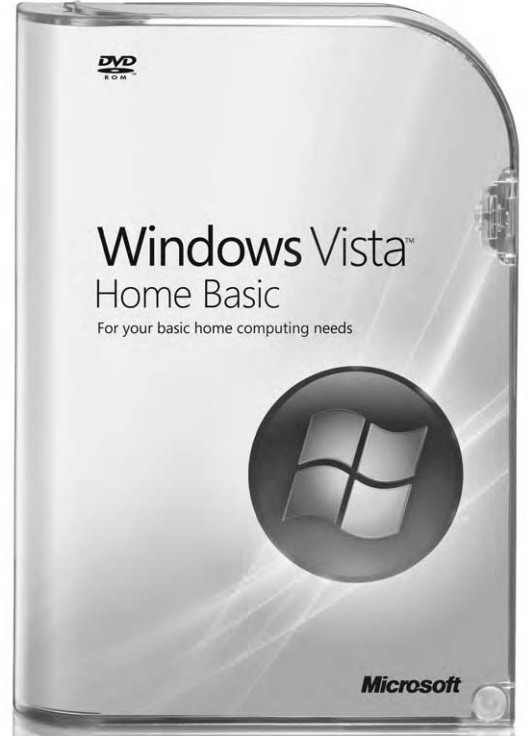
ASR'nin önlenmesinin çok kolay olduğunu anlatan Prof. Dr. Baradan, "Betonda doğal kum yerine kırma kum kullanıldığında zaten önlem alınmış olabiliyor. Son yıllarda beton yapımında zaten doğal kumdan çok kırma kum kullanılmaya başlandı. Ayrıca buna ek olarak da betonun hava ile temasını kesen kaplama malzemeleri geliştirildi." dedi.

Lees bij de volgende teksten steeds eerst de vraag voordat je de tekst zelf raadpleegt.

Tekst 10

“Windows Vista’ya geçsem mi geçmesem mi?”

Yeryüzündeki pek az ürün tanıtımı Windows’un yeni sürümleri kadar abartıya sahne olabilir. Her yeni sürüm bütün bilgisayar dertlerinin çözümüymüş gibi lanse edilir. Windows Vista da daha fazla performans sunuyor ama sistem gereksinimleri hiç de azımsanacak gibi değil. Acaba Windows Vista’ya terfi etmeye değer mi? Karar vermeniz için Vista’nın iyi ve kötü yanlarını sıraladık.

1. İYİ YANLARI

1.1. Yenilik

Windows XP’nin yerini alacak sistemi geliştirmek Microsoft’un beş yıldan fazla zamanını aldı. Yenilenen arabirim tasarımı, yeniden tasarlanan simgeler ve masaüstünde dolaşmayı kolaylaştıran bazı kullanışlılık özellikleri dikkatleri çekiyor.

1.2. Güvenlik

Güvenlik, her zaman Windows’un önde gelen sorunlarından biri olmuştur. XP SP2’nin yayınlanması sorunları biraz olsun azaltmıştı. Vista’da işler çok daha sıkı tutulmuş. Microsoft’un güvenli yazılım geliştirme yaklaşımı Vista’da ciddi biçimde uygulanmış. Vista, Kullanıcı Hesabı Denetimi (UAC) ve Windows Defender gibi güvenlik özellikleri içeriyor. UAC, sistemde bir değişiklik yapılmak istendiğinde kullanıcının iznini alıyor. Windows Defender ise bütünleşik bir anti-spyware aracı.

1.3. Performans artışı

Vista kullanıcıları belirgin bir performans artışına şahit olacaklar. Tabii bu artışın sebebi Vista’yı çalıştırmak için yeni satın aldıkları donanımlar olabilir! Yine de hakkını yemeyelim, bazı yeni ve geliştirilmiş özellikler XP’den daha iyi performans veriyor gibi görünüyor.

1.4. Daha fazla seçenek

Eskiden Windows’un ev ve ofis kullanımına yönelik sadece iki ürün serisi vardı. Vista’nın ise dört farklı sürümü var: En ucuz, en basit sürüm olan Home Basic, düşük bütçeli kullanıcılara yönelik. Home Premium sürümü Windows Media Center ve Aero arabirimiyle ev kullanıcılarına gerçek Vista deneyimini yaşıyor. Business, yedekleme ve ağ bağlantılabirliği gibi iş odaklı işlevleriyle dikkat çekerken Ultimate ise mevcut bütün Vista özelliklerini bünyesinde barındırıyor.

1.5. Görev çubuğunda küçük resimler

Mouse imlecini görev çubuğundaki herhangi bir öğenin üzerine getirdiğiniz zaman o pencerenin küçültülmüş bir görüntüsü açılıyor.

1.6. Windows Gezgini

Bilgisayarınızda gezinmeyi sağlayan Windows Gezgini bir hayli geliştirilmiş. Bütünleşik arama alanı ve gezintiyi kolaylaştıran yeni adres çubuğuyla Windows Gezgini dosyalarınızı bulmayı ve klasörler arasında gezinmeyi oldukça kolaylaştırıyor.

2. KÖTÜ YANLARI

2.1. Farklı ama daha iyi değil

Herhangi bir programı yükseltmenin en can sıkıcı yanlarından biri, zaten yapmayı bildiğiniz işlerin nasıl yapılacağını yeniden öğrenmeniz gerekmesidir. Bu durum hala geçerliliğini koruyor.

2.2. Sistem gereksinimleri

Windows Vista'yı çalıştırmak için gereken minimum özellikler şöyle: 800 MHz işlemci, 512 MB bellek, 800x600 çözünürlüğü destekleyen grafik kartı ve CD-ROM sürücüsü.

Biz size Home Premium, Business ve Ultimate sürümlerinin gerçek gereksinimlerini söyleyelim: 1 GHz işlemci, en az 1 GB bellek, 15 GB boş olmak üzere 40 GB sabit disk, DirectX 9 destekli ve 128 MB bellekli grafik kartı, DVD-ROM sürücüsü ve geniş bant internet erişimi.

2.3. Kısıtlı yükseltme seçenekleri

Eski bir Windows sürümünüz varsa Vista'nın yükseltme sürümlerine daha ucuz bir fiyata sahip olabilirsiniz. Yükseltmenin kötü yanıysa Microsoft'un bazı durumlarda verileri koruyarak yükseltme yapmayı mümkün kılmamış olması. Örneğin Windows XP Professional'dan Vista Home Premium'a doğrudan yükseltme yapılamıyor. Ayrıca bazı kullanıcılar uyumluluk hataları nedeniyle yükseltmeyi bir türlü gerçekleştiremediklerinden yakınıyor.

2.4. Yeni Windows maliyeti

Sistem gereksinimlerini karşılayacak PC'ye sahip olmakla iş bitmiyor, bir de Windows'un kendi maliyeti var. 200 dolar civarındaki fiyatıyla en ucuz Vista sürümü olan Home Basic, XP'den daha az özellik vaat ediyor. 250 ve 315 dolara satılan Vista Home Premium ve Vista Business sürümleriyse daha yüksek fiyata daha fazla Vista deneyimi sunuyor, ama Vista'nın bütün özelliklerine sahip olmak isteyenler 435 dolar karşılığında Ultimate sürümünü satın almak zorunda.

2.5. Yedekleme

Microsoft, yeni yedekleme aracının çok yetenekli olduğunu iddia ediyor ama aracın tüm özelliklerini sadece Business ve Ultimate kullanıcıları kullanabiliyor. Home Basic kullanıcıları otomatik yedekleme yapamıyor, Home Premium sahipleriysen sürücü imajı alma özelliğini kullanamıyor.

2.6. Microsoft

Hoşunuza gitsin ya da gitmesin, Windows'u hala Microsoft geliştiriyor. Küçük hataları ve zayıflıkları olmasına rağmen Windows Vista yüksek kaliteli bir ürün. Bu da demek oluyor ki, Windows kullanıcıları büyük ihtimalle alışkanlıklarından vazgeçmeyerek Microsoft'un tek elci sayılabilecek uygulamalarını kabullenmeye devam edecekler.

Tekst 11

Üniversitelerin YÖK tarafından tanınması (Denklik)

Denklik Nedir?

Yurtdışındaki üniversitelerin belirli bir kalitede eğitim verip vermediğini Türkiye'de YÖK (Yüksek Öğretim Kurumu) denetler. Denklik komisyonu belirli kriterlere göre yurt dışından alınan bir diplomanın Türk eğitim standartlarına uygun olup olmadığına karar verir. Dünya genelinde üniversitelerin birinden alınan diplomanın T.C.'nin yüksek öğretimden sorumlu tek resmi birimi olan YÖK tarafından tanınması gerekir.

Denklik Komisyonu hangi kriterlere göre karar verir?

Aşağıdaki kriterler araştırıldıktan sonra denklik komisyonu kararını verir.

- Belgelerin orijinal olup olmadığı, üzerlerinde kazıntı, silinti ve benzeri tahrifatın bulunup bulunmadığı,
- Belgelerin başvuran kişiye ait olup olmadığı,
- Diplomayı veren üniversite veya yükseköğretim kurumunun ve eğitimin yapıldığı programın tanınmış ve itibarlı bir kurum ve program olup olmadığı,
- Diplomanın alındığı eğitim programının Türkiye'deki üniversitelerde verilmekte olan aynı düzeydeki eğitim programları ile eşdeğer olup olmadığı.

Önlisans ve lisans denklik başvurularında hangi belgeler istenmektedir?

- 1 Lise diplomasının ya da mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı sureti ve fotokopisi,
- 2 Yurtdışından alınan lise diplomaları için diplomanın aslı veya onaylı sureti ve fotokopisi ile yurtdışındaki Eğitim Ateşelikleri veya Eğitim Müşavirliklerinden, yurt içinde İl Milli Eğitim Müdürlüklerinden alınacak Lise Denklik Belgesinin aslı ve fotokopisi,
- 3 Ön Lisans veya Lisans diplomasının ya da mezuniyet belgesinin aslı ile noter veya yurtdışındaki büyükelçiliklerimizce onaylı Türkçe tercümesi ve fotokopisi,
- 4 Önlisans veya lisans öğrenimi süresi içinde alınmış olan tüm derslerin notlarını ve ders saatlerini gösteren not çizelgesinin (official transcript) aslı ile noter veya yurtdışındaki büyükelçiliklerimizce onaylı Türkçe tercümesi ve fotokopisi,
- 5 Mezun olunan yükseköğretim kurumuna başka bir yüksek öğretim kurumundan transfer olunmuş ise transfer olunan yükseköğretim kurumunun transkript aslı ile noter veya yurtdışındaki büyükelçiliklerimizce onaylı Türkçe tercümesi ve fotokopisi,
- 6 Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- 7 Diploma sahibine ait pasaport aslı ve giriş-çıkış tarihlerinin ve ayrıca işlem gören sayfaların açıkça görüleceği şekilde okunaklı fotokopisi veya büyükelçiliklerimizce

ya da noterce onaylanmış ve giriş-çıkış tarihlerinin ve işlem gören sayfaların görüleceği şekilde okunaklı pasaport örneği,

- 8 KKTC'de bulunan üniversitelerden mezun olanlar için KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Muhaceret Müdürlüğü ve T.C. Emniyet Genel Müdürlüklerinden temin edecekleri giriş-çıkış bilgilerini gösterir belgeler,
 - 9 ÖSS Kılavuzunda yer alan ülkelerin kılavuzda yer alan programlarına ÖSYM tarafından yerleştirilerek mezun olanlar ve orta öğrenimlerini Türkiye'de tamamlayıp KKTC 'de bulunan üniversiteler ile 1999 yılından itibaren ÖSS Kılavuzunda yer almayan ülkelerde bulunan üniversitelerden yüksek öğrenime başlayarak mezun olanlardan, öğrenime başladıkları yıl itibarıyla ÖSS sonuç belgesi ya da SAT (en az 1000 puan), ACT (en az 21 puan), Abitur, Fransız Bakaloryası, GCE A Level Sertifikası (en az 2 ders), Uluslararası Bakalorya (IB) ve matura belgelerinden herhangi birine sahip olanlar için bu belgelerin ibrazı,
 - 10 Yabancı uyrukluların denklik belgesine neden ihtiyaç duyduklarını gösterir belge aslı ve fotokopisi,
 - 11 26 x 35 cm. ebatlarında bir adet zarf,
 - 12 T.C. kimlik numarası,
 - 13 TOEFL sonuç belgesi ibraz etmesi gereken başvuru sahiplerinin ETS¹⁾ ye başvurarak kurulumuza TOEFL sonuç belgesinin resmi kopyasını göndermeleri gerekmektedir.
 - 14 Yabancı uyruklu olup daha sonra T.C. vatandaşlığına geçen ilgililerin "İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü'nden" alacakları iki vatandaşlığın da aynı kişiye ait olduğunu kanıtlayan nüfus kayıt belgesini ibraz etmeleri gerekmektedir.
- BULGARİSTAN BAŞVURULARI İÇİN AYRICA YAPILMASI GEREKENLER: Diploma - transkript ve akademik belge aslı ile diploma - transkript ve akademik belgenin Bulgaristan'daki herhangi bir yeminli tercüman tarafından tercüme edilmesi ve noter tasdikli olması gereklidir. Yukarıda belirtilen belgelerin Bulgaristan Milli Eğitim Bakanlığı ve Bulgaristan Dışişleri Bakanlığı, sağlık birimleri alanından mezun olanların ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından imza ve mühür onaylı olması gerekmektedir. Bu işlemleri yaptırdıktan sonra başvuru formunda istenilen belgelerin tamamlanması gerekmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Denklik Birimi
06539 Bilkent Ankara
Tel: 0312- 298 7142
Fax: 0312- 266 4744

Tekst 12

BRAUN

TIRAŞ MAKİNASI

GARANTİ BELGESİ

BRAUN ürünlerinin, kullanma kılavuzunda gösterildiği şekilde kullanılması ve GILLETTE A.Ş.'nin yetkili kıldığı servis elemanları dışındaki şahıslar tarafından bakım onarım veya başka bir nedenle müdahale edilmemiş olması şartıyla bütün parçaları dahil olmak üzere tamamen MALZEME, İŞÇİLİK VE ÜRETİM HATALARINA KARŞI malın teslim tarihinden itibaren (İKİ) YIL SÜRE İLE GARANTİ EDİLMİŞTİR. Garanti kapsamı içinde yapılan işlemler için işçilik masrafı, değiştirilen parça bedeli ya da başka bir ad altında hiçbir ücret talep edilmeyecektir. Garanti süresi içinde yapılacak onarımlarda geçen süre garanti süresine ilave edilir. Tamir süresi en fazla bir aydır. Bu süre, mamulün servis istasyonlarımıza, servis istasyonu bulunmaması durumunda yetkili satıcılarımıza veya firmamıza bildirildiği tarihten itibaren başlar. Sanayi malının arızasının 5 iş günü içerisinde giderilmemesi halinde, imalatçı veya ithalatçı, malın tamiri tamamlanıncaya kadar benzer özelliklere sahip başka bir sanayi malını tüketicinin kullanımına tahsis etmek zorundadır.

Arızanın giderilmesi konusunda uygulanacak teknik yöntemlerin tesbiti ile değiştirilecek parçaların saptanması tamamen firmamıza aittir. Arızanın giderilmesi yalnızca yetkili servis atölyelerinde yapılabilir. Müşterimizin buna onayı şarttır. Ancak ürünün satış tarihinden itibaren garanti süresinin içinde kalmak kaydıyla iki yıl içerisinde aynı arızayı ikiden fazla tekrarlaması veya farklı arızaların dörtten fazla ortaya çıkması sonucu üründen yararlanamamanın süreklilik kazanması veya tamiri için gereken azami sürenin aşılması durumunda yetkili servis atölyelerinin mevcut olmaması halinde sırasıyla yetkili satıcı veya firmamız yetkilisinden birinin düzenleyeceği raporla arızanın tamirinin mümkün bulunmadığının belirlenmesi durumunda ücretsiz olarak değiştirme işlemi yapılacaktır. Garanti süresi içerisinde, servis istasyonları tarafından yapılmasının zorunlu olduğu imalatçı veya ithalatçı tarafından şart koşulan periyodik bakımlarda verilen hizmet karşılığında tüketiciden işçilik ücreti veya benzeri ücret talep edilemez. Garanti belgesi ile ilgili olarak çıkabilecek sorunlar için Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü'ne başvurulabilir.

Bu belgenin kullanılmasına, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak yürürlüğe konulan Garanti Belgesi Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ uyarınca, T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü tarafından izin verilmiştir.

Eindexamen Turks vwo 2010 - I

havovwo.nl

SATIN ALAN

Adı Soyadı :
Adresi :
.....
Telefon :
Model :
Seri No :
İmalat Tarihi :

Satıcı Firma Kaşe ve No'su:
Satıcı Firma :
Adres :
Tel-Teleks :
Teslim Tarihi ve Yeri :
Fatura Tarihi :
Fatura No. :

Gillette San. ve Tic. A.Ş.

Finans Direktörü

Bölge Müşteri Hizmetleri Müdürü

GALERİ PARİS
Bülent YÖREK
1721 SK. No: 17/B Karşıyaka-Izmir
Tel: 0.232.368.2568
Kadifekale V.D.983 014 7211

Bu belge Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın 524 no'lu 15.02.2002 izin tarihli belgesine göre düzenlenmiştir.

Bu bölümü, ürünü aldığınız Yetkili Satıcı imzalayacak ve kaşeleyecektir.